

KÄSKKIRI

25.08.2023 nr 135

Toetuse andmise tingimused valdkondlike digipöörete toetamiseks

Käskkiri kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 10 lõigete 2 ja 4 alusel.

1. Reguleerimisala

- 1.1. Käskkirjaga (edaspidi *TAT*) reguleeritakse „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2021–2027” poliitikaeesmärgi 1 „Nutikam Eesti” erieesmärgi 2 „Digitaliseerimisest kasu toomine kodanike, ettevõtjate, teadusasutuste ja avaliku sektori asutuste jaoks“ raames toetatava meetme 21.1.2.1 „Digiriik” sekkumise 21.1.2.11. „Digilahenduste ja uuenduste väljatöötamine ja kasutuselevõtt avalikus sektoris” tegevuste elluviimiseks toetuse andmise tingimusi ja korda.
- 1.2. *TAT* toetab riigieelarve seaduse § 20 lõike 4 kohaselt kinnitatud „Digiühiskonna programmi“ meetme „Digiriik“ ja programmi tegevuse „Digiriigi alusbaasi kindlustamine“ elluviimist.
- 1.3. *TAT*-s sätestatud tegevusteks antav toetus ei ole riigiabi konkurentsiseaduse § 30 lõike 1 tähenduses ega vähese tähtsusega abi konkurentsiseaduse § 33 lõike 1 tähenduses.
- 1.4. *TAT*-s sätestatud kulude abikõlblikkuse, toetuse maksetaotluse menetlemise ja maksmise, elluviija ja partneri kohustuste osas kohaldatakse Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määrust nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ühendmäärus*).
- 1.5. Aruandeid ja maksetaotlusi esitatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi *ÜSS2021_2027*) § 21 lõikes 3 sätestatud e-toetuse keskkonnas (edaspidi *e-toetuse keskkond*).

2. Toetuse andmise eesmärk ja tulemus

- 2.1. Toetuse andmise eesmärk on toetada valdkondlikke digipööordeid, tagada inimeste põhiõiguste kaitse, tõsta teadlikkust digiriigist ja selle võimalustest ning pakkuda seeläbi kasutajale avalikke digiteenuseid kasutajamugavalt, küberturvaliselt, andmepõhiselt, etteaimavalt ja kättesaadavalt igas piirkonnas, lähtudes Vabariigi Valitsuse 23. detsembri 2021. a. protokollilise otsusega kinnitatud „Eesti digiühiskonna arengukava 2030” eesmärkidest.
- 2.2. Toetuse andmise tulemusena saavutatakse valdkondlike digipöörete toel kasutajakesksete avalike digiteenuste parim kogemus, kus keskendutakse riigi ja valitsemisalade strateegiliste äriliste eesmärkide saavutamisele ning kliendiväärtuse tõstmisele kaasaegse digitehnoloogia parima kasutuse abil, tõstes sealjuures kasutajate teadlikkust.
- 2.3. Toetatavad tegevused arvestavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa

Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.06.2021, lk 159–706), artiklis 9 nimetatud horisontaalseid põhimõtteid ja panustavad Riigikogu 12. mai 2021. a otsusega heaks kiidetud riigi pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035“ (edaspidi „Eesti 2035“) aluspõhimõtete hoidmisesse ja sihi „Eesti on uuendusmeelne, usaldusväärne ja inimesekeskne riik“ saavutamisse.

2.4. Punktis 2.3 nimetatud sihi saavutamist soolist võrdõiguslikkust, võrdseid võimalusi, ligipääsetavust, regionaalarengut ning keskkonda ja kliimat toetaval moel hinnatakse järgmiste näitajatega: „Soolise võrdõiguslikkuse indeks“, „Hoolivuse ja koostöömeelsuse mõõdik“, „Ligipääsetavuse näitaja“, „Rahulolu KOV-i teenustega“ ja „Kasvuhoonegaaside heide transpordisektoris“.

3. Toetatavad tegevused

3.1. Toetust antakse järgmistele tegevustele, mis panustavad punktis 2 nimetatud eesmärki, tulemusse ja näitajatesse ning punktis 4 välja toodud näitajatesse:

3.1.1. infotehnoloogiliste lahenduste väljatöötamine ja arendamine;

3.1.2. küberruumi hoidmine, arendamine ja juurutamine usaldusväärse ja turvalisena;

3.1.3. teadlikkuse tõstmine punktides 3.1.1., 3.1.2. ja 3.1.4. nimetatud tegevuste osas, sealhulgas elluviija ja partnerite teadlikkuse tõstmine;

3.1.4. valdkondliku digipöörde elluviimisega seotud tegevused.

3.2. TATist toetatakse tegevusi, mis ei kahjusta oluliselt keskkonnanäesmärke Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.06.2020, lk 13–43), artikli 17 tähenduses.

4. Näitajad

4.1. Punktis 3 nimetatud tegevuste seireks ja hindamiseks kasutatavad näitajad koos vahe- ja sihttasemetega on järgmised:

		Näitaja nimetus ja mõõtühik	Algtase (2022)	Vahe-sihttase (2024)	Sihttas e (2029)	Selgitav teave
Meetmete nimekirja näitajad	Tulemus-näitaja	Uute ja uuendatud avalike digiteenuste, toodete ja protsesside kasutajad Mõõtühik: lõppkasutajaid aastas	0	ei kohaldu	2 000 000	Raporteeritakse mitteunikaalsete kasutajate arvu ehk kasutuskordi ühe aasta jooksul pärast toetatud digiteenuse, toote või protsessi kasutusele võtmist. Allikaks on elluviija aruanded.

	Väljund-näitaja	Uued või uuendatud digiteenused, tooted ja protsessid Mõõtühik: arv	0	18	35	Näitaja täitmist raporteeritakse, kui toetatud digiteenus või selle uuendus on kasutamiseks avaldatud ja on ettenähtud ulatuses kasutatav. Allikaks on elluviija aruanded.
	Väljund-näitaja	Avaliku sektori asutused, keda toetatakse digiteenuste, toodete ja protsesside väljatöötamiseks Mõõtühik: Avaliku sektori asutused	0	12	30	Arvestatakse asutusi, (elluviija + partnerid) kes TATis toetust saavad. Näitaja täitmist raporteeritakse, kui kõik konkreetse avaliku sektori asutuse digiteenuse, toote või protsessiga seotud tegevused on lõppenud.
Projekti-spetsiifiline näitaja		Avalike digiteenustega rahulolu Mõõtühik: %	47% (ettevõtjad) 69% (kodanikud)	ei kohaldu	90%	Rahulolu mõõtmisel kasutatakse võimalusel soovitusindeksi meetodikat (NPS). Nii soovitusindeksi kui mistahes muu meetodika kasutamisel, teisendatakse rahulolu näitaja protsendiks. Tulemus saadakse väljavõttena avalike teenuste kataloogist

8.1. Rakendusasutus nõustab enda koostatud kontroll-lehtede alusel valdkondlike digipöörete ettevalmistamist ja elluviimist ning tagab, et elluviimisel järgitakse digiriigi põhimõtteid ja loogikat.

8.2. Punktides 2 ja 4 nimetatud eesmärgi ja tulemuste saavutamiseks ning näitajate täitmiseks koostab iga valdkondliku digipöörde elluviija koos partneritega rakendusasutuse poolt kättesaadavaks tehtud vormil valdkondliku digipöörde, milles kirjeldatud tegevused aitavad kaasa Eesti 2035-s kinnitatud strateegiliste sihtide ja aluspõhimõtete saavutamisele, arvestades „Digiühiskonna Arengukava 2030“ eesmärgi ja vastavad ühendmääruse §-s 7 nimetatud valikukriteeriumitele. Valdcondlik digipööre esitatakse rakendusasutuse digiarengu valdkonna eest vastutavale asekanterile (edaspidi *asekanter*).

8.3. Valdcondlike digipöörete põhjal koostab rakendusasutus digipöörete nimekirja.

8.4. Valdcondlike digipöörete ja digipöörete nimekirja põhjal ning seal sätestatud eelarvetest lähtudes koostab rakendusasutus iga valdkondliku digipöörde kohta tegevuskava, milles sätestatakse selle elluviija, partnerid ning kuni 18 kuu jooksul elluviidavad vajalikud tegevused koos täpsema eelarve ja ajaraamiga. Tegevuskavad kinnitab asekanter.

8.5. Valdcondliku digipöörde elluviija koos partneritega jälgib tulemuste ja eesmärgi saavutamist ning annab rakendusasutusele rakendusasutuse seatud tähtaegadel ja vormil sellekohaseid ülevaateid ning koostab rakendusüksuse nõutud aruandeid.

9. Elluviija õigused ja kohustused

9.1. Lisaks ühendmääruse § 10 ja § 11 sätestatud toetuse saaja kohustustele täidab elluviija järgmiseid kohustusi:

9.1.1. koostab valdkondliku digipöörde, lähtudes ühendmääruse §-st 7 ja arvestades eelarve planeerimise ajakava ning rakendusasutuse kättesaadavaks tehtud vorme ja seatud tähtaegasid;

9.1.2. esitab eelnevalt asekanteriga kooskõlastatud valdkondliku digipöörde muudatused, tagades, et punktis 2 nimetatud eesmärk ja tulemused ning punktis 4 seatud näitajad täidetakse, asekanterile kinnitamiseks ning rakendusasutusele ja rakendusüksusele teadmiseks;

9.1.3. lisab võimalusel töö teostaja logo või viite töö teostajale, kui töö tulemus on kasutajale nähtav;

9.1.4. arvestab digiteenuste arendustegevuste rakendamisel digiriigi toimimise põhimõtteid, õigusraami ning suundasid;

9.1.5. esitab rakendusüksusele e-toetuse keskkonna kaudu rakendusüksuse poolt kättesaadavaks tehtud vormil toetatavate tegevuste elluviimise iga-aastase vahearuande hiljemalt järgneva aasta 15. jaanuaril ja väljamaksete prognoosi rakendusüksuse nõudmisel;

9.1.6. esitab kord poole aasta jooksul rakendusasutusele rakendusasutuse poolt kättesaadavaks tehtud vormil valdkondliku digipöörde hetkeolukorra ülevaate, sh tegevuste ja tulemuste progressi ning soovitud muudatused valdkondlikus digipöördes;

9.1.7. esitab rakendusüksusele toetatavate tegevuste lõpparuande hiljemalt 60 päeva jooksul pärast abikõlblikkuse perioodi lõppu e-toetuste keskkonna kaudu;

9.1.8. esitab rakendusasutuse või rakendusüksuse nõudmisel järelaruande ühe aasta jooksul pärast tegevuste kinnitatud lõppu;

9.1.9. täidab teavitamisnõudeid vastavalt Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruses nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“ sätestatud nõuetele, sealhulgas korraldab teavitussürituse vastavalt § 2 lõikele 3;

9.1.10. arvestab rakendusasutuse ja rakendusüksuse seatud tingimusi ja vorme ning tähtaegasid.

9.2. Elluviijal on õigus:

9.2.1. teha asekanterile ettepanekuid valdkondliku digipöörde ja tegevuskava muutmiseks, sealhulgas kinnitatud tegevuste elluviimise edasilükkamiseks või ära jätmiseks, tagades, et punktis 2 nimetatud eesmärk ja tulemused saavutatakse ning punktis 4 nimetatud näitajad täidetakse;

9.2.2. küsida partneritelt valdkondlikusse digipöördesse ja tegevuskavva tehtud ettepanekute kohta lisateavet, mis on vajalik tegevuste abikõlblikkuses, eesmärgipärasuses ja teostatavuses veendumiseks;

9.2.3. keelduda rakendusüksusele partneri esitatud kuludokumentide väljamaksmiseks esitamisest, kui kulud ei ole abikõlblikud, partneri tehtud tegevused ja saavutatud tulemused ei ole kooskõlas õigusaktide, TAT-i, valdkondliku digipöörde ega tegevuskavaga.

10. Partneri õigused ja kohustused

10.1. Lisaks ühendmääruse § 10 ja § 11 sätestatud kohustustele täidab partner tema vastutuses olevate tegevustega seotud järgmiseid kohustusi:

10.1.1. annab elluvijale korrektse ning õigeaegse sisendi nõutud info ning esitamisele kuuluvate aruannete kohta;

10.1.2. vastutab tegevuskavas olevate tegevuste nõuetekohase elluviimise, tulemuste saavutamise, toetuste sihtotstarbelise kasutamise ja kulude abikõlblikkuse eest;

10.1.3. esitab elluvijale maksetaotluste esitamiseks vajalikud dokumendid elluvijaga etteantud tähtajaks, vormil ja viisil;

10.1.4. lisab võimalusel töö teostaja logo või viite töö teostajale, kui töö tulemus on kasutajale nähtav;

10.1.5. teavitab elluvijat viivitamata kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis tegevuskavas olevate tegevuste muutmise vajadusest, tegevuste elluviimiseks vajalike kulude odavnemisest või kallinemisest, tegevuse elluviimist takistavast asjaolust, tegevustega seotud vara üleandmisest teisele isikule või asutusele, enda suhtes algatatud pankroti- ning likvideerimismenetlustest;

10.1.6. arvestab digiteenuste arendustegevuste rakendamisel digiriigi toimimise põhimõtteid, õigusakte ning suundasid;

10.1.7. arvestab rakendusasutuse ja rakendusüksuse seatud tingimusi ja vorme ning tähtaegasid.

10.2. Partneril on õigus teha elluvijale ettepanekuid valdkondliku digipöörde ja tegevuskava muutmiseks, sealhulgas tegevuskavas olevate tegevuste elluviimise edasilükkamiseks või ära jätmiseks, tagades seejuures, et punktis 2 nimetatud eesmärgid ja tulemused saavutatakse ja punktis 4 nimetatud näitajad täidetakse.

11. Abikõlblik ja abikõlbmatu kulu

11.1. Kulu on abikõlblik, kui see on tehtud kooskõlas ühendmääruse §-dega 15–17 ja vastab punktis 8.4. nimetatud tegevuskavas toodule. Elluvijaga arvestab valdkondliku digipöörde koostamisel tegevuste valimisel ühendmääruse §-dega 15–17.

11.2. Abikõlbmatu on kulu, mis ei vasta punktis 11.1. toodule ning on vastuolus punktis 2 nimetatud eesmärgi ja tulemuste saavutamise ning punktis 4 nimetatud näitajate täitmisega.

12. Toetuse maksmise tingimused ja kord

12.1. Toetust makstakse elluvijale tegelike kulude alusel vastavalt ühendmääruse § 27 lõike 1 punktile 1.

12.2. Toetust makstakse tasutud abikõlblike kulude katmiseks ühendmääruse § 15 lõike 1 punktis 2 määratud tähtaja jooksul. Toetust makstakse kulude katmiseks, mis on tehtud punktis 8.4. nimetatud tegevuskavas sisalduvate tegevuste elluviimiseks ning kui abikõlbliku kulu eest on tasutud abikõlblikkuse perioodil, kuid mitte hiljem kui 31. augustil 2029. a.

12.3. Maksetaotluste menetlemine toimub vastavalt ühendmäärusele ja rakendusüksuse juhtimis- ja kontrollisüsteemide kirjelduse alusel välja töötatud protseduuridele.

13. Finantskorrektsiooni tegemine ja toetuse tagastamine

13.1. Finantskorrektsiooni otsus tehakse ja toetus tagastatakse *ÜSS 2021_2027* §-s 28 ning ühendmääruse § 34 lõigetes 1 või 2 toodud alustel.

14. Vaide esitamine

14.1. Vaide esitamisele ja menetlemisele kohalduvad *ÜSS2021_2027* §-des 31 ja 32 nimetatud erisused haldusmenetluse seaduses sätestatud vaide esitamise regulatsioonile.

14.2. Rakendusasutuse otsuse või toimingu peale esitatud vaiet menetleb rakendusasutus. Rakendusüksuse otsuse või toimingu peale esitatud vaiet menetleb rakendusüksus.

14.3. Vaidlused riigiasutuste vahel lahendatakse Vabariigi Valitsuse seaduses sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiit Riisalo

majandus- ja infotehnoloogiainister

Lisa Valdkondlike digipöörete nimekiri